

samlende Mindretal af Udvalget i det andet Thing, idet jeg nemlig anser det for hensigtsmæssigt, at det vigtige Fort paa Nordfiden af Middelgrundten bliver forsynet med ensartet kraftigt Skyts, og ligeledes, at man til en forøget Udvikling af Flaaden benytter de Pengemidler, der ere bestemt til Flaadeanlægget ved Agerøsfund, hvilket jo som bekendt ikke berører de Befæstningsanlæg, som man der har tænkt paa at bringe tilveie. Enhver, der blot med nogenlunde Opmærksomhed har fulgt de Forhandlinger, der have fundet Sted i de senere Aar med Hensyn til Landets Forsvarsvæsen, maa være kommen til den Anskuelse, at, dersom vi skulle være i Stand til at føre et ihærdigt og helbøjet Forsvar for vort Land, maa det ske ved at indskrænke Forsvaret til Sjælland. Det er ikke netop, fordi Hovedstaden ligger der, eller alene af Hensyn til denne, men navnlig, saaledes som jeg opfatter det, paa Grund af de geografiske Forhold, som her findes, og paa Grund af de Hjælpekilder, som dette Uffnit af Landet forøvrigt er i Besiddelse af. Naar dette Standpunkt er taget, fremgaa de Foranstaltninger, Forsvarsvæsenet kræver, som Nødvendighed deraf, nemlig en Hæverordning, der tilsteder hurtig at sammendræge en saa stor Styrke som muligt paa Sjælland, en kraftig Udvikling af Flaaden, en stærk Befæstning mod Søen ved Kjøbenhavn og en Landbefæstning, fortifikatoriske Arbejder paa Landfiden ved Kjøbenhavn og enkelte andre Punkter af Kysten. Det vil ogsaa bemærkes, at det er netop i den Retning, at det af Regjeringen forelagte Lovforslag gaar. Nu er der vistnok dem, der mene — og det kom ogsaa til Orde her igaar i nogle af de ærede Herrer's Uttringer —, at det havde været ønskeligt, at Regjeringen var gaaet endnu videre med sine Forslag; Nogle ønskede en stærkere Udvikling af Flaaden, Andre en kraftigere Udvikling af Fæstningsværkerne paa Kjøbenhavns Søside, atter Andre en Udbygning til en stærkere Befæstning mod Landfiden end den, der er fremsat af Regjeringen. Jeg vil dog herved tillade mig den Bemærkning, at man vanskeligt vil kunne fastsætte Grændsen for den Udvikling, vort Forsvarsvæsen bør have, alene efter en Trang, der under visse givne Forhold kan være tilstede til, at dette er særlig stærkt i en eller anden Retning. Begrænsningen maa jo nemlig nødvendigvis findes dels i de personlige Kræfter, hvoraf Landet er i Besiddelse til at besætte Fæstningsværkerne og Flaaden og danne en passende Sæltær, dels i de pekuniære Midler, vi ere i Stand til at raade over uden at behynde Landets Hjælpekilder for meget. Hvorvidt Regjeringsudskafet netop har truffet det Rette i denne Henseende, skal jeg paa ingen Maade gaa ind paa at undersøge. Jeg har den Tølelse, at, hvad der er foreslaaet, er efter vore Forhold i det Hele taget ret anseligt og vistnok med megen Sagkundskab veiet mod hinanden til en harmonisk Udvikling af det Hele. Dersom

dette Forslag bliver til Lov, vil der i de kommende 5 a 7 Aar allerede ligge et godt Stykke Arbejde for vore Hænder at udføre, og i den Tid og efter den Tid vil der ogsaa blive Leilighed til at gaa videre, dersom vore Forhold og Omstændighederne tilstede det. Det Forslag, der er kommet til os fra det andet Thing, og som foreligger her til Forhandling, gaar ud fra det samme Synspunkt, nemlig, at Forsvaret hovedsagelig maa koncentreras paa Sjælland. Det er udtalt i Betænkningen, og kaster man et Blik paa § 1 af Lovforslaget, vil man ogsaa se, at det paa samme Vis har faaet sit Udtryk deri. Der er foreslaaet en Bevilling til Flaadens ekstraordinære Udvikling af omtrent samme Omfang som den, der var foreslaaet af Regjeringen. Alle de Foranstaltninger, der ere omtalte i Betænkningen, cirke omkring og paa Sjælland, alene med Undtagelse af Fortet ved Nyborg, hvorom Alle ere enige, og af Befæstningsanlæg paa Jydsk Kyst, som i alt Fald ikke synes at have Modstandere. Vel er det saa, at navnlig det sidste Anlæg fradrager Noget af Hovedsummen; men dersom der intet Andet var i Veien, blev man nok enig om en Forsøgelse i denne Henseende. Naar jeg nu desuagtet ikke kan slutte mig til dette Forslag, skyldes jeg at fremsætte nogle Grunde, hvorfor jeg ikke kan gjøre det. Jeg bemærkede allerede før, at den Bevilling, der er foreslaaet til en ekstraordinær Udvikling af Flaadens Materiel, omtrent stemmer med, hvad der var foreslaaet af den høie Regjering. Men en Flaade maa bestaa af saa gode Skibe, som det skal være, og have en saa dygtig Besætning, det kan være, saa er det en nødvendig Betingelse for, at den under en Krig skal kunne ret holdes i kampdygtig Stand, at den har et vel forsvaret Orlogsværft, hvor den kan hente sine Fornødenheder, modtage Reparationer og blive forsynet med; hvad den ellers under en Krig nødvendig vil komme til at behøve. Det er dette Hovedpunkt, som efter min Overbevisning er udeladt i det nu foreliggende Forslag. Der foreslaas nemlig til Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden alene 2 flydende Forter. Det kan ikke være vedkommende Forslagsstilleres Mening, at 2 saadanne flydende Forter ville være tilstrækkelige til at yde den fornødne Beskyttelse mod Søfiden ved Kjøbenhavn. Dette fremgaar tydeligt af to Ting. For det Første stod der nemlig i Flertallets Forslag i afvigte Samling opført 5 Forter som det, der skulde være nødvendigt til at tilvejebringe, hvad man ansaa for at være en fuldstændig Beskyttelse af Kjøbenhavn mod Søfiden; men 5 saadanne Forter ville allerede have kostet 4 i § 1 til 11½ Mill. i Stedet for 4,600,000 Kr. Hvor megen Tillid end Forslagsstillerne kunne have havt til disse flydende Forter, fremgaar det dog ligeledes af Motiverne til deres Forslag, at man dog ikke har følt sig fuldkommen paa det Rene i saa Henseende, idet de 2 flydende Forter ere foreslaaede byggede „til Forsøg“. Det